

Echo Artystyczne

Organ Polskiego Związku
Artystów Widowiskowych

P I S M O INFORMACYJNE, POŚWIĘCONE SPRAWOM ARTYSTÓW, TEATRÓW — ROZ-
MAITOŚCI, KABARETÓW LITEARCKO—ARTYSTYCZNYCH, ESTRADY, ARENY, KINO—VARIETÉ

ROK XV

LISTOPAD 1938 r.

NR. 11

*Revue consacrée aux ques-
tions professionnelles des Artis-
tes en Pologne*

*Zeitschrift für Artisten
in Polen*

*Periodical consacrated to pro-
fessionals matters of Artist
in Poland*

Ostrożnie z kontraktami „in blanco“

Wśród artystów przyjęty jest zwy-
czaj podpisywania agentom kontrak-
tów „in blanco“. Każdy agent posia-
da takie kontrakty, co każdej chwili
upoważnia go do wypełnienia odpo-
wiednich rubryk i kontrakt ten ar-
tyste obowiązuje.

W poszukiwaniu engagement ar-
tyści nie skąpią bynajmniej na kła-
dzeniu podpisów „in blanco“ na kon-
traktach, obdarzając równocześnie
nimi kilku agentów. Zdarza się rów-
nież, że kontrakty, podpisane „in
blanco“ przez artystów i wręczone
agentom z warunkiem wykorzystania
ich w omówionym terminie —
nie zostały wycofane od agentów,
ani — unieważnione mimo, że w
omówionym przez obie strony ter-
minie nie były wykorzystane.

Taki stan rzeczy, wynikający
zresztą z winy samego zainteresowa-
nego artysty, przysparza często te-
mu artyście kłopotów i nieporozu-
mień, a nawet — strat w postaci kar
i odszkodowań.

Jak się to dzieje? Agenci zaopa-
trzeni w kontrakty, podpisane „in
blanco“ z chwilą zapotrzebowania,
przeważnie bez wiedzy artysty wy-

pełniają je, zawiadamiając zaintere-
sowanego po fakcie. Artysta tym-
czasem bądź sam, bądź też za po-
średnictwem innego agenta podpi-
sał już na ten sam okres czasu kon-
trakt do innego lokalu rozrywko-
wego. Równocześnie w dwóch loka-
lach pracować nie może. Kontrakty
zaś podpisane — prawnie obowiązują.
Nikogo w tym wypadku nie nie
obchodzi, w jakich warunkach na-
stało podpisanie jednego z tych
kontraktów. Obowiązują oba, a wo-
bec niemożności obu ich dotrzymania,
jeden z nich trzeba zerwać, zer-
wać oczywiście z winy artysty, a ta-
kie zerwanie powoduje konieczność
zapłacenia odpowiedniego odszkodo-
wania. Że często tak właśnie jest
wymownie świadczy fakt, który wy-
darzył się jednej z artystek w listo-
padzie r. b. Artystka ta przy pomo-
cy kontraktów, podpisanych agen-
tom „in blanco“, została na listopad
r. b. zaangażowana do dwóch lokali
równocześnie i to do lokali znajdu-
jących się w jednym i tym samym
mieście. Teraz szuka pozorów, umo-
żliwiających jej uznanie jednego z
tych kontraktów za nieważny. Pozór

ten podobno znalazła, a ma nim być fakt, że jeden z tych kontraktów zawarł w jej imieniu pokątny agent (Kat-Kotowski).

Tu kategorycznie wyjaśnić musimy, że każdy kontrakt, zawarty na odpowiednim blankiecie „Pozedu“ i opatrzone pieczętką „Polzawidu“ jest ważny bez względu na to, czy zawarty został przez oficjalną placówkę pośrednictwa pracy, czy też — agenta, nawet — pokątnego. Oba za tym kontrakty artystki, zawarte na listopad r. b., są ważne, a zrywając jeden z nich, będzie ona musiała zapłacić w rezultacie odszkodowanie.

Takich sytuacji artyści w dobrze zrozumiałym interesie własnym muszą unikać. Nie znaczy to bynajmniej, aby w celu ułatwienia sobie zdobycia engagement — artyści nie wydawali zupełnie kontraktów, podpisanych „in blanco“. Kontrakty takie wydawać można, ale czynić to należy ostrożnie.

Zresztą warunki wydawania, podpisanych kontraktów „in blanco“ jasno reguluje Konwencja, zawarta pomiędzy „Pozedem“ i „Polzawidem“. Kontrakt taki na odwrotnej stronie zawierać obowiązkowo powinien następujące zastrzeżenia: a)

nazwę lokalu, miasta i adres, który brany jest w rachubę, b) miesiąc, w którym nastąpić ma praca, c) wysokość gaży i inne warunki, d) datę wykonania kontraktu. W tych warunkach kontrakt obowiązuje przez okres 5-ciu dni od daty jego wydania. Skoro w tym terminie nie zostanie wykorzystany — traci swoją ważność, a artysta 6-go dnia wydać może nowy kontrakt „in blanco“, opatrzone identycznymi zastrzeżeniami.

Tego rodzaju ostrożne wydawanie kontraktów, podpisanych „in blanco“ uchroni artystów od strat i przykrości. A jeżeli jeszcze nie pozwolą agentom wprowadzać się w błąd, co do ważności, lub nieważności, zawartego kontraktu, to wtedy naprawdę nie spotkają ich żadne dosłownie nieporozumienia. Na to ostatnie specjalny kładziemy nacisk, albowiem zdarzają się wypadki, kiedy agenci oficjalni pod pretekstem, że kontrakt zawarty za pośrednictwem agenta pokątnego jest nieważny — skłaniają artystów do zawierania nowych kontraktów. Jeszcze raz za tym stwierdzamy, że każdy kontrakt, zawarty na blankiecie „Pozedu“ jest ważny bez względu na osobę pośrednika. Jednak należy się

wystrzegać pokątnych agentów, gdyż ci tylko stwarzają ferment w zapośredniczeniu, gdzie bardzo często artysta odczuwa to na swej skórze.

O ile artysta wydał agentowi kilka kontraktów „in blanco“, to powinien je unieważnić w sposób następujący:

a) napisać list polecony do dane-

go agenta o zwrot;

b) napisać listy do „Pozedu“ i „Polzawidu“, że kontrakty te unieważnia i

c) zawiadomić redakcję „Echa Artystycznego“, że kontrakty wydane „in blanco“ agentowi unieważnia i prosi o podanie do wiadomości Dyrektorem.

Klemens Klemar-Arenwaldt

BUŁGARIA

Dla poważniejszych numerów artystycznych zagranicznych praca na terenie Bułgarii jest o tyle utrudniona, że siła nabywca leva bułgarskiego jest większą wewnątrz kraju, niż nazewnątrz. Tym się tłumaczy, że Bułgaria nie posiada żadnego prawdziwego teatru — varieté, ani też większego cyrku wędrownego.

Sprawą jednak interesującą artystów będzie fakt, że aczkolwiek gáže są tam o 25 — 30% niższe, można jednak w Bułgarii zaoszczędzić więcej niż w każdym innym kraju o wyższych stawkach zarobkowych.

Szkoda, że międzynarodowe zrzeszenie artystyczne nie udziela większej uwagi Bułgarii, gdyż sytuacja

w branży widowiskowej jest tam bardzo solidna, pewna i przyjemna. Zakłady poniżej podane cieszą się zawsze liczną frekwencją, pozostają pod wzorową dyrekcją i artyści cieszą się zarówno uznaniem ze strony zarządów jak i publiczności. Są to w Sofii: — *Cabaret Imperial* w hotelu Imperial, dyr. P. Koss; — *Bar-Restaurant Riunione* — Bulwar Dundukowa, dyr. P. Iwanowa; — *Etoile-Bar*, ul. Malko-Truwo, dyr. T. Iwanowa, — *Dancing-Femina*, ul. Arda, dyr. Raina Sakasowa.

Pozwolenia na wjazd udostępnione są bez wyjątku dla wszystkich narodowości z chwilą zapotrzebowania przez dyrekcję i po skutecznie-

Pijcie tylko likier

Grand Marnier

niu wpłaty w wysokości 300 lew od osoby.

Opłaty wizowe różnią się według narodowości i są następujące: Niemcy, Węgry, Francja, Anglia każde — 305 lew; Rumunia — 630 lew; Austria — 165; Czechosłowacja — 155; Jugosławia — 30; Ameryka — 10 dol. am.

Pozwolenie na pobyt kosztuje bez różnicy narodowości — 220 lew na miesiąc od osoby. Podatki od dochodów są stosunkowo wysokie i sięgają prawie do 8% gaź pobieranych.

Zawierane są jednakże kontrakty ściśle i w takich wypadkach dyrekcje ponoszą ciężar tych podatków.

W zimie przeważnie idą numery taneczne i małe spektakle. Latem przedstawia się nieograniczona możliwość pracy dla krajowych numerów widowiskowych, które — o ile wykonanie danej sztuki nie wymaga specjalnego pozwolenia — mogą być produkowane na terenie licznych ogrodów, większa część na scenie i na podium.

Do wiadomości Kol., Kol.

Wobec częstych reklamacyj ze strony Koleżanek i Kolegów, że nie otrzymują „Echa Artystycznego” **prosimy uprzejmie o podawanie prywatnych adresów** z każdego miasta w którym się znajdują na kontrakcie

Wiadomość kierować do redakcji.

REDAKCJA.

WYCIANKI

Kazimierz Brzeski

Przegląd prasy zagranicznej

Kawiarnia belgijskich artystów

Dnia 1 października 1938 r. została otwarta w Brukseli kawiarnia belgijskich artystów. Właścicielem tej eleganckiej imprezy jest Belgijski Związek Artystów Widowiskowych.

Uroczystość poświęcenia, którego dokonali ksiądz proboszcz Ludwik Mercier, w asyście księdza Alberta Millera, odbyła się wobec licznie zgromadzonych gości ze sfer widowiskowych Brukseli.

Luksusowo urządzone tea - room będzie niewątpliwie ulubionym „kąciem” wszystkich artystów widowiskowych i oczywiście ich wielbicieli.

Śmierć popularnego humorysty

Dnia 4 października r. b. zmarł po dłuższej chorobie popularny humorysta, piosenkarz i konferansjer, Otto Mettinenblau, przeżywszy lat 61.

Otto Mettinenblau wywodził się ze starej plejady berlińskich humorystów i był rówieśnikiem i przyjacielem niezycjącego już ulubieńca m. Berlina, Otto Reutera. Mettinenblau napisał w życiu kilka tysięcy piosenek, monologów i recytacji, które interpretował z niebywałym sukcesem w najlepszych kabaretach literackich i nadsceńkach artystycznych Berlina, Wiednia, Hamburga,

Kolonii, Lipska, Drezna i Monachium.

Ostatnio występując w kabarecie literackim „Die Fledermaus“ w Norymberdze przeziębził się i zachorował na grype, która przeszła w zapalenie płuc. Popularny humorysta zmarł na oddziale wewnętrznym uniwersyteckiej kliniki w Berlinie.

Otto Mettinenblau osierocił żonę i troje dzieci. Najstarszy syn popularnego humorysty, Oskar jest oficerem rezerwy i ustosunkowanym działaczem w okręgu gdańskim narodowo-socjalistycznej partii.

Aresztowanie wiedeńskiego piosenkarza

Niebywą popularnością do anchlussu cieszył się wytworny piosenkarz, recytator i konferansjer, Oskar Fliederbaum, występujący od kilkunastu lat w sławnym kabarecie wiedeńskim „Kabaret der Korniker“. Oskar Fliederbaum był faktycznie jedną z najpopularniejszych postaci stolicy dawnej Austrii. Oprócz dużego talentu odtwórczego, Fliederbaum posiadał wielki talent literacki, jego piosenki, przeważnie polityczne, recytacje, satyry i monologi odtwarzane w lwiej części przez niego samego były faktycznie ewenementem i sensacją dnia. Oskar Fliederbaum oprócz wyżej wymienianych utworów sięgających liczbą do kilku tysięcy napisał sam 64 całospektaklowych rewii, 26 analogicznych wido-

wisk wraz z Fritzem Grinbaumem, Bedą i Hermanem Leopoldi, 18 operetek do muzyki Lehara, Kalmana, Stolza, Benatzkiego, Woldaua, Zerkiwicza i innych, wreszcie 6 oryginalnych komedii i 7 fars. Tłumaczył dla scen wiedeńskich i berlińskich z angielskiego i francuskiego 58 widowisk jak opery, operetki, dramaty, komedie i farsy. Pomimo tak płodnej twórczości dla teatru, rewii i kabaretu Fliederbaum reżyserował rozmaite widowiska o odmiennej skali emploi, reżyserował i inscenizował filmy wiedeńskie o dużej popularności w całej Europie, pisywał prawie codziennie felietony do „Neuer Wiener Presse“ i co tydzień kolumnę satyr i witzów do „Simplicissima“, a prócz tego piastował stanowisko kierownika literackiego sławnego wydawnictwa „Bohem Verlag“, wreszcie był prezesem austriackiego związku autorów i kompozytorów i członkiem zarządu głównego i prezesem honorowym austriackiego związku artystów scenicznych.

Prawie 40-letnia działalność literacka, aktorska, reżyserska, dziennikarska i społeczna Oskara Fliederbauma, tak wartościowa, owocna i popularna nie wzruszyła zupełnie władców III-ciej Rzeszy. Kilkanaście dni po zajęciu Wiednia Oskar Fliederbaum, liczący obecnie 63 lata został aresztowany i osadzony w obozie koncentracyjnym w Dachau. Powód: nie aryjskie pochodzenie i wyśmiewanie się z narodowego socja-

B. MULMAN i S-ka | Warszawa, Miodowa 27
S. A. | Telefon 11-93-65.

**NAJELEGANTSZE
FUTRA**

Dla P. P. Artystów specjalny rabat.

lizmu w licznych recytacjach i piosenkach estradowych. Wiadomość o aresztowaniu wielkiego artysty i literata dostała się do prasy dopiero kilka dni temu. Fakt ten był przez władze niemieckie przez dłuższy czas ukrywany, ze względu na olbrzymią popularność Fliederbauma

Oskara w całej Europie.

W uzupełnieniu powyższej informacji trzeba zaznaczyć jeszcze, że Oskar Fliederbaum był w czasie wojny rotmistrzem austriackiej kawalerii, był dwukrotnie ranny i odznaczony najwyższymi orderami wojskowymi cesarskiej Austrii.

Klemens Klemar-Arenwaldt

OŁÓWKIEM NA KOLANIE

1.

— Różnica między dowcipem a humorem jest taka, że dowcip zmusza nas do myślenia, humor do śmiechu.

2.

— O dzisiejszej kobiecie powiedzieć można, że nie tak straszna, jak się maluje.

3.

— Gdy z kobiety uleci woń młodości, zastępuje ją wtedy perfumami.

4.

— Rasowe kobiety zawsze gardzą kaligrafią w miłości.

5.

— Dzisiejsza mężatka jest jak motyl. Tylko motyl ma różki, a kobieta je dopiero musi mężowi przyprowadzić.

6.

— Bogaci parweniusze i piękne kobiety, pokazują chętnie wszystko co mają.

7.

— Teściowa, podobna jest do wojny gazowej. Myśl o niej wszystkich przeraża.

8.

— Utwory współczesnych polskich powieściopisarek możnaby zebrać pod jednym wspólnym tytułem: „Tysiące sposobów wiarołomstwa“.

9.

— Z cudzą żoną często trudniej się rozejść, niż z swoją własną.

10.

— Kobiety przebaczą brutalność mężczyźnie, ale tylko w miłości.

KONIAK CORBEAU

Oryginalny Likier Holenderski

APRICOT-BRANDY

poleca Hulstkamp

11.

— Grzech jest niesympatyczny, ale grzesznice nieraz są sympatyczne.

12.

— Miłość jest jak futbol: — wszystko polega na umiejętnym wbijaniu gola.

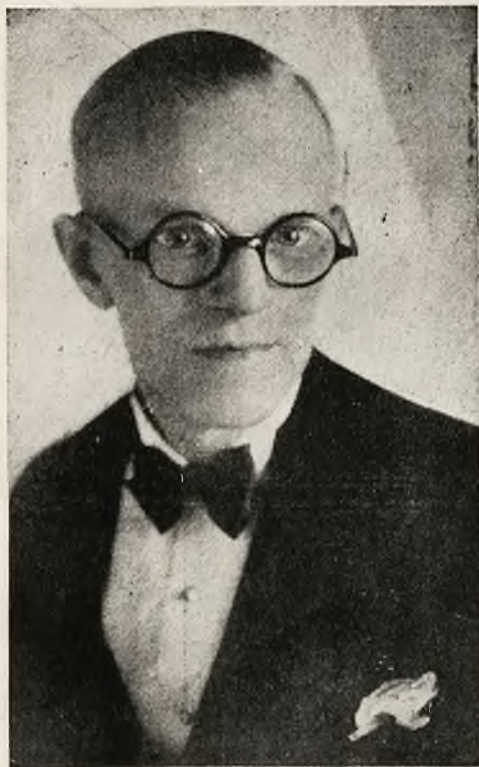
13.

— Gdy komuś udaje się zlepić tro-

chę gliny i zrobić z tego nos, zaraz zaczyna uchodzić za rzeźbiarza. Innemu wystarczy mieć parę książek i mikroskop, aby go nazywano uczonym.

14.

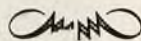
— Niektórzy adwokaci mają zręczność zamieniania kiepskiej porady, na dobrą monetę.

Marian Sierszulski

Perkusista ~ Refrenista
Hawajska gitara

Od sierpnia: „Arkadia” — W-wa

Stały adres:

Warszawa, Radzymińska 52 m. 4.

LEKARZ-DENTYSTA

Lucjan CHMIELNICKI

Warszawa, Elektoralna 13 m. 2, tel. 220-77.

LABORATORIUM ZĘBÓW SZTUCZNYCH

Członkowie „Polzawidu” otrzymują specjalne rabaty.

HERA ŻWAN

Wykonawczynie tańców fantazyjnych
i charakterystycznych

Luty „Aquarium” — Białystok
Marzec: „Casino de Paris” — Lwów
Kwiecień: „Gołębnik” — Lwów
Maj: „F. F.” — Warszawa
Czerwiec: „Colombina” — Kraków
Lipiec: „Arizona” — Warszawa
Sierpień: „Roxy” — Bielsk

Stały adres: Warszawa, Madalińskiego 47 m. 14

K O M U N I K A T

Polskiego Związku Artystów Widowiskowych

„P O L Z A W I D”

Warszawa, ul. Złota 36, tel. 5.03-55

Decyzją Zarządu z dn. 7.XI r. b. postanowiono:

a) Zaliczyć w poczet rzeczywistych członków Związku: Żwan Hieronimę (Hera Żwan), Pielichównę Kazimierę (Krasnowiecka), Szpacenkopfa Adama (The Okey Band), Różycką Gertrudę - Marię, Mahlerównę Olgę (Ilonka Mahlerówna), Bestry Halinę (Dorris Lili).

b) Wyrazić podziękowanie kierownikowi Filii „Polzawidu“ we Lwoie, kol. J. Krasnopolskiemu za zajęcie się pogrzebem b. p. Chartana Józefa;

c) Wyrazić podziękowanie organizatorom w urzędzeniu imprezy na cele Związkowe w dn. 20 października w kinie „Popularny: Dyrekt. Krzypow, Czesławowi Grocholskiemu, red. Klemensowi Klemar-Arenwaldt oraz wszystkim artystom krajowym i zagranicznym, którzy przyczynili się do uświetnienia tego wieczoru.

Specjalne podziękowanie wyraża się p. Leopoldowi Rubinsteinowi wraz z Jego całym zespołem orkiestrowym, jak również PP. Halickiemu i W. Kottowskiemu.

*

Podaje się do ogólnej wiadomości kol. kol., że w lokalu „Polzawidu“ w środy i piątki każdego tygodnia w godz. od 17 do 18 udzielane będą członkom Związku bezpłatne porady prawne przez rzecznika związkowego.

*

Ostrzega się kol. kol. Artystów przed zawieraniem umów z dyrekcjami następujących lokali:

„Cafe Club“ — Gdynia,

„Nowy Świat“ — Równe.

Dyrekcje wspomnianych lokali nie honorują podpisanych umów — przez co artyści są narażeni na straty moralne i materialne.

Zarząd

P.l. Zw. Art. Widow.

Komunikat filii we Lwowie.

Podaje się do ogólnej wiadomości Kol. Kol. przybywających do pracy na teren miasta Lwowa, że stosownie do zarządzenia Starostwa Grodzkiego i Insp. Pracy we Lwowie, obowiązuje każdego artystę:

- 1) Posiadanie dowodu osobistego
- 2) Posiadanie legitymacji związkowej;
- 3) Kobiety poniżej lat 18-tu nie mają prawa pracy w lokalach nocnych z wyszynkiem alkoholowym.
- 4) Kobiety od 18-tu do 21 lat muszą wykazać się zezwoleniem rodzi-

ców, które to zezwolenia muszą być w miejscu ich wystawienia potwierdzone przez odpowiednie czynniki;

5) Kierownicy (czki) zespołów baletowych, rewiowych i t. p. o ile nie należą do Związku muszą wykazać się odpowiednimi zezwoleniami;

6) Zespoły zatrudniające kobiety, obowiązują te same zarządzenia co w punktach 3 i 4-tym.

Odpowiedzialność za uchybienie tym zarządzeniom spada na dyrektora.

*Kierownik Filii Polzawidu
we Lwowie*

Z O N G L E R   F R O N I

z asystantką

Międzynarodowa Atrakcja w swoim rodzaju

NOWOŚĆ

Barwne stroje góralskie

NOWOŚĆ

Październik: „Gołębnik” — Lwów

Listopad: „Zacisze” — Wilno

GRUDZIEŃ — STYCZEŃ — LUTY — ZAJĘTY

Wolny od 1-go kwietnia 1939 r.

Przyjmuje chętnie Oferty na sezon letni do cyrku.

Tego już zawiele...!

Dostała się nam do rąk karta pocztowa Społecznego Biura Pośrednictwa Pracy przy Zawodowym Związku Tancerek i Tancerzy w Krakowie, rozsyłana do Tancerek i Solistek wszystkich lokali rozrywkowych w Polsce o treści następującej:

„Do
Pań Tancerek Zawodowych i

Solistek!

Data stempla pocztowego.

Polecam pierwszorzędne engagementy z ramienia Zawodowego Związku Tancerek i Tancerzy w Krakowie.

Proszę o składanie ofert, załączając ostatnią fotografię. W ofercie prosimy podać wiek i ilość posiadanych toalet.

Solistki prosimy podać nazwy tańców, jakoteż placówki za ostatnio przepracowany rok.

Z poważaniem“
(Nazwisko)

Oto wyraźny dowód nadużyć.

Związek Zawodowy Tancerek i Tancerzy, korzystając z tego, że fortaneczki też tańczą i to tańczą również w lokalach rozrywkowych — usiłuje, wprowadzając artystki w błąd, wciągać w obręb swoich wpływów i aktorstwo widowiskowe.

A przecież Związkowi Zawodowemu Tancerek i Tancerzy, zgodnie z postanowieniami Statutu, nie wolno przyjmować na członków, a tym więcej — zapośredniczać w pracy artystów. Czy jest to wiadome p. Kuratorowi Związku? Jeżeli nie — to podajemy do Jego wiadomości, dzieląc się równocześnie z Nim i tym szczegółem, że Związek Zawodowy Tancerek i Tancerzy we wszystkich większych miastach Polski posiada swoich przedstawicieli, którzy również rozsyłają identyczne „pocztówki“.

Nie wątpimy, że p. Kurator wyciągnie z tego właściwe, żywotne ze Statutem konsekwencje.

Redakcja.

GABINETY
Oddzielne wejście, Złota 42

Cheesz w Warszawie zjeść i wypić
tania a dobrze — wstąp do

RESTAURACJI „JUTRZENKA“

ZŁOTĄ 42 (RÓG SOSNOWEJ)

Kierownik JAN WOJCIECHOWSKI
b. dyrektor Cukierni Warszawskiej,
„Locarno“ i Teatru „Arlekin“ w Sosn.

Geny kryzysowe. ■■ Telefon 2.70-98

Artysci Polscy — łączcie się!

Polzawid dzisiaj jest zjawiskiem,
Symbolem artystycznych zjaw
I wszystkie kwestie są mu bliskie
Wśród serii zawodowych spraw.
Dziś stwierdza tłum widowiskowy
Ze bez zrzeszenia było źle;
Słuchajcie rad polzawidowych:
— Artysci polscy łączcie się!...

Artysta bez zrzeszenia zginie,
Wszak to realny sprawdzian jest,
W gromadzie zawsze on wyptynie,
Wykaże artystyczny gest.
Bez związku czełk jest niedołągą,
Choć wspinać się na szczyty chce,
Organizacja jest potęgą!
— Artysci polscy łączcie się!...

Podstawa solidarna zwłaszcza,
To jest zwycięstwa pierwszy znak
Ten znak najgorszą rzecz upraszcza,
Jest źle gdy tych objawów grak!...
Bo pracodawca nas szanuje
Gdy solidarne ma milieu,
W gromadzie siły plon kielkuje...
— Artysci polscy łączcie się!...

Dezyderaty nasze liczne
Spełnione wtedy mogą być,
Gdy środowisko artystyczne
Potrafi solidarnie żyć!
Jeden za wszystkich, za jednego
Znów wszyscy, teraz i in spe...
Gdy żądasz, pragniesz, to wiedz
czego
— Artysci polscy łączcie się!...

Moralnych nie trza inwalidów,
Zamieńmy smutku kir na biel,
I pod sztandarem Polzawidu
Walczmy o jeden wzniosty cel.
Gdyż każda żywiotowa akcja
W dyplomatyczną wpada grę...
Potrzebna w życiu dyplomacja,
— Artysci polscy łączcie się!...

Pod jednym dachem zwyciężymy,
W zrzeszeniu siła jest i schron
Przeszkody wspólnie obalimy
Będziemy zbierać wspólnie plon...
Niech solidarne i etyczne
Prowadzą nas idee te,
Więc woła: „Echo Artystyczne“:
— Artysci polscy łączcie się!...

Klemens Klemar-Arenwaldt.

B. P. Józef CHARTAN

(K a r i t a n)

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł we Lwowie
przeżywszy 72 lata.

Z a r z ą d
Polskiego Zw. Artystów Widow.

Przedstawienie na „Polzawid”

Z inicjatywy redaktora „Echa Artystycznego” Klemensa Klemar - Arenwaldta i C. Grocholskiego, wreszcie dzięki poparciu dyrektorostwa Krzypow, odbył się w czwartek, dn. 20 października r. b. wielki wieczór artystyczny w kino-teatrze „Popularny” z udziałem artystów krajowych i zagranicznych na cele Polskiego Związku Artystów Widowiskowych „Polzawid”.

W programie wzięli udział:

Sisters Berté, Evelin de Beyl, Christian, Duo Adrienne & Alexander, Gladys & Kussarow, Duo Singingsfool, La Luana, Cap. Mario Maris, Łukowska Nelly, Walewska Miła, Duet Borowskich, Halicki Aleksander (kompozytor), Kotowski Willy (wirtuoz), Giovanello, Krasnowiecka, Filonówna, Orlandi, Remer-

bi, Trio Enrico Ostrowscy, Duet Kanińskich, oraz fenomenalny zespół orkiestrowy pod dyr. Leopolda Rubinsteina — któremu publiczność zgotowała wielką owację. Powyższej rewii sekundował dzielnie zespół orkiestrowy pod dyr. Adama Weinrota i R. J. Waghalter.

PP. Dyrekcjom za łaskawe zezwolenie wzięcia udziału artystom: „Adrii”, „Arizony”, „Colombiny”, „F. F.”, „Melody Palace”, „Cordial” i „Esplanady”, jak również wszystkim artystom i muzykom za wzięcie udziału w tej imprezie, przesyłamy tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie.

Nad całością czuwali pp. Dyr. Krzypow, C. Grocholski i red. K. K. Arenwaldt.

„THE OKEY BAND”

pod nowym kierownictwem

Znana i ceniona orkiestra „The Okey Band” z dniem 1 października r. b. przeszła pod nowe kierownictwo wybitnego muzyka p. Adama Szpacenkopfa, długoletniego członka tego zespołu muzycznego.

Były kierownik tej orkiestry p. L. Mittelsbach został na stałe zaangażowany do New-Yorku.

Osoba nowego kierownika orkiestry „The Okey Band” jest doskonale w sferach muzycznych znana jeszcze z zespołu Fronta i Heymana.

Po za zmianą kierownictwa i pozyskaniu nowego pianisty — zespół „The Okey Band” pozostał w dawnym swoim składzie.

„The Okey Band” koncertuje w tej chwili w dancingu „Casanowa” w Łodzi, ciesząc się ogólną sympatią publiczności. Na najbliższe miesiące doszły kontraktów do pierwszorzędných lokali rozrywkowych.

Redakcja

Następny numer ukarze się

15 GRUDNIA

DANCING-BAR**R I Z**

Lwów, ul. 3-go Maja 10

Program listopadowy**NOWOŚĆ****INA HELLEN**

wodewilistka

NOWOŚĆ**SIOSTRY SZUMSKIE**

tańce ekscentryczne

TRIO SILVANO

Produkcja śpiewno-taneczna

Pierwszy raz we Lwowie

Maria Dracowa

Kier. art.

EDWARD DIN-DON

śmieje się zadowolony, że podczas
pobytu we Lwowie, dentysta MOHR
świetnie konserwował Jego Zęby.

Upraw. dentysta

MAKSYMILIAN MOHR**Lwów, ul. Friedrichów 5.****Dla członków Polzawidu****specjalne ceny niskie.**

**CAFE-BAR
DANCING „ADRIA”**

W A R S Z A W A

Wesele Krakowskie

Wileka rewia śpiewów i tańców polskich
w wykonaniu bezkonkurencyjnego zespołu

Baletu Tanagra

15 o s ó b

**Dwaj Panowie „A”
K. Chrzanowski i Kielarski**

polska rewia dencingowa na parkiecie
w wykonaniu BALETU TANAGRA

T a n X

polskie rewellersy kobiece
Ilska, Martynowska, Rostańska i Tanagra

Tyarro & Velleda

duet salonowo-taneczny

Mimmy-Teddy Blanc

moderne excentric akrobatic dancers

Nelly Łukowska

polska tancerka, solowa

Irka Nagórska

Kierown. Fawilonu Szamp.

BIURO POŚREDNICTWA PRACY
DLA WSZELKICH ZAWODÓW
A. DZIUGANOWSKIEGO

STANISŁAWÓW

ul. 3 Maja 29 m. 4, tel. 705.

Skrzynka pocztowa 140

WSPÓŁPRACOWNICY:

Jan Scherz — Żarczewski i Kuba Fitzner

Prosimy o składanie ofert wraz z materiałem reklamowym.

Cafe ~ Dancing „F. F.”

WARSZAWA, KRÓLA ALBERTA 1-go 6

TELEFON 2.88-89

WŁAŚCICIELE: JULIAN i ALEKSANDER FRONT

Program Listopadowy

Trio Bryman's

tańce ekscentryczne

Ira Beri

tańc charakteryst.

Janina Jezierska

wodewilistka

Ilona Mahlerówna

tańce charakt.

Al Tumel

ze swoją orkiestrą

Kazimierz Moran

kier. artyst.

Tadeusz Skrzynecki

Dyr. sali

„HOTEL POLSKI”

RESTAURACJA-DANCING

Łódź, Piotrkowska 3 — Tel. 119-16 i 106-16

Właśc. Wacław Pawlikowski

Program listopadowy 1938

Trio Fernando

tańce fantazyjne

J. Hryniewiczówna

tańce modernistyczne

Jadwiga Karini

taniec charakterystyczny

Orkiestra pod kier.

Adama Singera

Jerzy Chomentowski

kier. sali

Cafe-Dancing-Bar

Wejście od plant **„PARADIS”**

Telefon 173-71

właśc. BLAU

Kraków, ul. Getrudy 2

LISTOPAD 1938

Cały program poraz pierwszy w Krakowie

Basia Orlicz

urocza tancerka polska

Siostry Wirskie

znakomity duet ekscentryczny

Siostry Zbigieni

doskonały duet damski

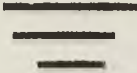

Nowy atrakcyjny zespół śpiewno-muzyczny

F. F.

pod kierownictwem M. Hartenberga

---

*Numer świąteczny i noworoczny
ukaze się
15 grudnia*

W. Czerniawski

Warszawa, Ś-to Krzyska 7, tel. 223-82.

WAFLE—OPŁATKI i WYROBY WAFLOWE

Dostawa do pierwszorzędných lokali rozrywkowych i gastronomicznych w Polsce.

„Barwodruk”

Telefon 643-72

Redakcja Warszawa, Złota 36, telefon 5.03-55 i 7.07-28

Wydawca Polski Związek Artystów Widowiskowych

Redaktor Klemens Klemar-Arenwaidt

Sekretarz Edward Manc

Zakł. Graf. „BARWODRUK”, Warszawa, Pańska 69, tel. 6.43-72.